

مطالعه ی آناتومی و بافت شناسی لوزالمعده در تیهو

سید عرفان رسولی^۱، امیر رضا سلمانی^{۲*}، بابک رسولی^۳

۱. دانشجوی دکترای عمومی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

۲. دانشجوی دکترای عمومی دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

۳. گروه علوم پایه دانشکده دامپزشکی، دانشگاه سمنان

Amir_iwf@yahoo.com

مقدمه: پرند تیهو یا کبک تیهو نوعی کبک از راسته ی ماکیان سانان و تیره ی قرقاولان بوده که یکی از زیستگاه های مهم آن ایران است. اهمیت مطالعه آناتومیکی لوزالمعده در پرندگان از جهت تغییراتی همچون دژنراسیون تورم این ارگانها در بیماریهای عفونی متابولیک میباشند. نتایج این مطالعه در زمینه های مختلف بهداشت و بیماری های طیور از جمله کالبدگشایی، آسیب شناسی بیماری های مهم متابولیک و عفونی و آناتومی پرندگان سودمند خواهد بود. روش کار: به منظور این تحقیق ۱۴ قطعه تیهوی نر و ماده به صورت تصادفی انتخاب شد. هم چنین از سه تیهوی نر و سه ماده، نمونه بافتی اخذ گردید و پس از آماده سازی با روش هماتوکسیلین و اتوزین، رنگ آمیزی گردید. بحث و نتیجه گیری: لوزالمعده تیهو اندامی طویل در فضای بین دو بازوی صعودی و نزولی دوازدهه است. با توجه به اتصالات آن لوزالمعده به سه لوب پشتی، شکمی و طحالی تقسیم می شود. در این ارگان تیغه های بسیار ظریف و کوتاهی از کپسول به داخل غده نفوذ کرده و غده را به لوبول های نامحسوسی تقسیم می کند. آسینی ها به طور نامنظم کنار هم قرار دارند و لومن در همه آن ها مشخص نیست. نتایج حاصل نشان می دهد که ساختمان آناتومیکی و بافتی لوزالمعده تیهو با وجود تفاوت های جزئی که بیشتر در بخش مورفولوژی مشاهده شد، تشابه زیادی با سایر پرندگان دارد. کلمات کلیدی: آناتومی، بافت شناسی، لوزالمعده، تیهو.

بررسی تاثیر تجویز دوزهای مختلف آلوکسان بر تغییرات قند خون در موشهای صحرایی نر نژاد ویستار

جواد بهشتیپور^۱، لقمان اکرادی^{۲*}، مهدیه رئیسزاده^۳

۱. دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

۲. استادیار پاتولوژی، گروه پاتوبیولوژی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

۳. استادیار فارماکولوژی، گروه علوم پایه، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

j5.beheshtipour@gmail.com

مقدمه: دیابت به عنوان یکی از مهمترین بیماریهای عصر حاضر که علامت پاتوگنومونیک آن هایپرگلیسمی میباشد، تأثیر قابل توجهی بر سلامت، سبک زندگی، طول عمر و نیز سیستم مراقبتهای بهداشتی دارد. استفاده از مدل های تجربی دیابت به دلایل در دسترس بودن، امکان مداخله یکسان، قابلیت مانیتورینگ و ممانعت از آسیب به انسان در حین مطالعه در جهان گسترش یافته اند. از جمله این مطالعات تجربی استفاده از سایتوتوکسیک های گلوکز همچون آلوکسان است. آلوکسان با تولید زنجیرهای گونه های فعال اکسیژن سبب تخریب انتخابی سلولهای بتای پانکراس می گردد. القای دیابت تجربی با آلوکسان با دوزهای مختلف مورد بحث است. از اینرو، هدف از این مطالعه تاثیر تجویز دوزهای مختلف آلوکسان بر تغییرات قند خون در موشهای صحرایی نر نژاد ویستار بود. روش کار: ۱۸ سر موش صحرایی نر نژاد ویستار به طور تصادفی به ۳ گروه تقسیم شدند: کنترل (C)؛ دیابتی با دوز آلوکسان ۱۲۰ میلیگرم بر کیلوگرم (S^۱) و دیابتی با دوز آلوکسان ۱۵۰ میلیگرم بر کیلوگرم (S^۲). آلوکسان به صورت تک دوز و به صورت داخل صفاقی تجویز گردید. طول دوره مطالعه ۲۱ روز بود. در ابتدا و انتهای دوره مطالعه سطح گلوکز خون حیوانات توسط گلوکومتر دیجیتال اندازه گیری شد. دادهها توسط نرم افزار SPSS ۲۳ و با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه (way-one ANOVA) و تست تعقیبی توکی (test s^۴Tukey) آنالیز شدند. بحث و نتیجه گیری: سطح گلوکز خون در گروه S^۲ بیشتر از گروه S^۱ بود (P > ۰,۰۰۵). تعداد موشهای تلف شده در گروه S^۲ برابر با ۴ سر موش صحرایی بود. در گروه S^۱ تلفاتی مشاهده نشد. این مطالعه نشان داد که آلوکسان تجویزی با دوز ۱۵۰ میلیگرم بر کیلوگرم دیابت شدیدتری ایجاد میکند، اگرچه تلفات نیز در پی دارد. انجام مطالعات بیشتر جهت درک پاتوفیزیولوژی دیابت القایی با آلوکسان ضروری است. کلمات کلیدی: آلوکسان، موشهای صحرایی، قند خون